Δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας σχετικά με την κατάσταση στην ουκρανική και την ανά την Οικουμένη Ορθοδοξία

Η Ιερά Σύνοδος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας κατά τη συνεδρία αυτής, της 3ης Απριλίου 2019, αφού συζήτησε την κατάσταση, η οποία διαμορφώθηκε στην εκκλησιαστική ζωή της Ουκρανίας καθώς και στην ανά την Οικουμένη Ορθοδοξία εξαιτίας αντικανονικής απονομής από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως του Τόμου Αυτοκεφαλίας στη νεοσύστατη «Ορθόδοξο Εκκλησία της Ουκρανίας», δηλώνει το εξής:

1. Διαπιστώνεται ότι εσφαλμένη αποδείχθηκε η ιδέα αντιμετωπίσεως του εκκλησιαστικού σχίσματος στην Ουκρανία δι ’απονομής του Τόμου Αυτοκεφαλίας στα αντικανονικά εκκλησιαστικά μορφώματα («Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία του Πατριαρχείου Κιέβου» και «Ουκρανική Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία»). Ουδεμία των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών ανεγνώρισε αυτή την παράνομη πράξη του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως με ένα σεβαστό μέρος των κατά τόπους Εκκλησιών, ειδικότερα δε, της Αντιόχειας, της Ρωσίας, της Κύπρου, της Σερβίας, της Πολωνίας, της Αλβανίας και της Τσεχίας και Σλοβακίας, κατά το μέν ή το δε τρόπο, να έχει ήδη εκφράσει αντίθεσή τους στις αποφάσεις του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Οι κατά τόπους Εκκλησίες επίσης έχουν δηλώσει ότι δεν αναγνωρίζουν την νεοσύστατη «Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας», ούτε το έγκυρο των χειροτονιών αυτής της οντότητάς, απαγορεύοντας στον ιερό κλήρο τους κάθε ἐν προσευχαῖς κοινωνία ή συλλείτουργο με τους παράγοντές της. Συνεπώς, δεν υπήρξε η αποδοχή από την ανά την Οικουμένη Ορθοδοξία των ἐν λόγῳ πράξεων του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο επιχείρησε εμπράκτως τη νομιμοποίηση του σχίσματος. Επομένως, δεν αποτελεί οδό προς εκκλησιαστική ενότητα η νομιμοποίηση του σχίσματος. Υπενθυμίζεται ότι συμφώνως προς την ιστορικοκανονική παράδοση της Εκκλησίας, το αυτοκέφαλο χορηγείται μόνο σε ενωμένη Εκκλησία εντός των ορίων ενός συγκεκριμένου κράτους, και ουδόλως σε αποσχισθείσα του Σώματος της Εκκλησίας μερίδα.
2. Πρέπει να δεχθούμε ότι η προβαλλόμενη από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως ιστορική και κανονική επιχειρηματολογία ως προς το δικαίωμά του να επεμβαίνει στα των άλλων κατά τόπους Εκκλησιών, κρίνεται ανεδαφική, επιτηδευμένη, ανυπόστατη, ερχόμενη σε αντίθεση με τους κανόνες της Εκκλησίας. Άρα, κανένα δικαίωμα δεν είχε το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως να παρεμβαίνει στα εκκλησιαστικά της Ουκρανίας. Οι πράξεις και η επιχειρηματολογία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο προέβη στην άρση του αναθέματος, το οποίο είχε επιβληθεί στον πρωταίτιο του ουκρανικού εκκλησιαστικού σχίσματος Φιλάρετο Ντενισένκο, αποδεχόμενο και την ιεραρχία της «Ουκρανικής Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας», απ’ όπου λείπει απολύτως η αποστολική διαδοχή, επιμαρτυρούν το γεγονός, ότι το Φανάρι δεν έχει πλήρη κατανόηση της ουσίας των όσων έγιναν και γίνονται στο Ορθόδοξο περιβάλλον της Ουκρανίας. Στην πραγματικότητα, το ανάθεμα κατά του Φιλαρέτου Ντενισένκο δεν εξεδόθη επειδή ποθούσε το αυτοκέφαλο, όπως ισχυρίζεται το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, αλλά εξαιτίας του ανήθικου προσωπικού βίου του, της αμετανοησίας του στο βαρύ παράπτωμα δημιουργίας του σχίσματος εντός της Εκκλησίας, της συστάσεως μιας παράλληλης σχισματικής ιεραρχίας και ψευδο-

εκκλησιαστικής δομής, η οποία καθ' όλη τη διάρκεια της υπάρξεώς της αντιμετώπιζε και εξακολουθεί, υπό άλλο όνομα πλέον, να πολεμά την κανονική Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία, και τώρα μάλιστα απειλεί να διαλύσει την ενότητα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.

3. Διαπιστώνεται ότι οι ενέργειες του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στην Ουκρανία επέφεραν σοβαρές ζημιές στην Ουκρανική Ορθοδοξία και απειλούν την Πανορθόδοξη ενότητα. Θεωρούμε ότι το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος προσωπικώς οφείλουν να παραδεχθούν το σφάλμα τους και να ενεργήσουν τα δέοντα προς διόρθωσή του. Ως διόρθωση του σφάλματος θα εδύνατο να είναι η άρση του Τόμου, η έκκληση στους σχισματικούς να μετανοήσουν την αμαρτία του σχίσματος και η σύγκληση της Πανορθοδόξου Συνάξεως προς συνοδική διευθέτηση του Ουκρανικού εκκλησιαστικού.
4. Εκ της εκκλησιαστικής πραγματικότητας στην Ουκρανία αποδεικνύεται ότι στους Ορθοδόξους χριστιανούς ο Τόμος ούτε ενότητα έφερε, αλλά ούτε ειρήνη ή γαλήνη, σε αντίθεση απ 'ό,τι προ ενός έτους υποσχέθηκαν οι πρωτοστάτες αυτής της ιδέας εκ των εκκλησιαστικών και κρατικών κύκλων. Αντιθέτως, οι καρποί που απέδωσε ο Τόμος, είναι η βία, οι συγκρούσεις, οι αντιπαραθέσεις, τα δάκρυα και τα βάσανα των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Όλα αυτά τα γεγονότα επιμαρτυρούν, ότι δεν αλλάζουν οι σχισματικοί με μία απλή νομιμοποίηση του σχίσματος, παραμένοντας εχθρικοί και επιθετικοί έναντι της Εκκλησίας. Μόνο η μετάνοια και η ειλικρινή παραδοχή από τους σχισματικούς των σφαλμάτων, που διέπραξαν εἰς βάρος της Εκκλησίας, και η επανένταξη στους κόλπους της, δύναται να φέρει την ποθούμενη ειρήνη και την ενότητα στα εκκλησιαστικά της Ουκρανίας.
5. Η βία, οι διακρίσεις και παραβάσεις των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας έχουν ήδη βρεθεί στο πεδίο ενδιαφέροντος των διεθνών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ιδίως, αυτά είχαν απήχηση στην τελευταία αναφορά του Γραφείου του Ύπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Αυτές οι παραβάσεις νόμων, οι οποίες τυγχάνουν συχνά υποστηρίξεως των τοπικών αρχών, εκθέτουν το κράτος μας παγκοσμίως. Η βία, οι κατασχέσεις των Ιερών Ναών μας και άλλες παρανομίες δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα την εκκλησιαστική ενότητα στην Ουκρανία. Είναι μια εσφαλμένη οδός και επομένως οφείλει κανείς να έχει κουράγιο να παραδεχθεί αυτό το σφάλμα. Με σεβασμό αιτούμεθα τις ἐν ενεργείᾳ αρχές να παύσουν την ανάληψη πλαστών πρωτοβουλιών για την αλλαγή δικαιοδοσίας των ενοριών μας, εφόσον λείπει η σχετική εσωτερική ζήτηση από τον κλήρο και τους ενορίτες μας. Φρονούμε ότι η εκστρατεία δυσφημήσεως της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, ο επιβολή απαγορεύσεως στον κλήρο της Εκκλησίας μας να έχει παρουσία στον στρατό, οι απόπειρες της με τη βία επιβολής της αλλαγής της ονομασίας της Εκκλησίας μας και άλλες παρόμοιες αντεκκλησιαστικές ενέργειες αποτελούν στρατηγικό λάθος των αρχών στον τομέα εσωτερικής πολιτικής και σταθερότητας του κράτους.
6. Έντονη αγωνία μας είναι η ποινική δίωξη εἰς βάρος του Πρωτοπρεσβυτέρου Βίκτωρα Ζεμλιανοΐ, του κληρικού της εκκλησιαστικής επαρχίας Ρόβνο της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Είναι η πρώτη φορά κατά τα χρόνια της ανεξαρτησίας της Ουκρανίας να διώκεται ποινικά άνευ λόγου και να κατηγορείται για υποδαύλιση του θρησκευτικού μίσους ένας Ιερέας, ο οποίος προστατεύει τα δικαιώματα των πιστών και την ελευθερία του θρησκεύειν.
7. Αιτούμεθα τις κρατικές αρχές να μην αναμιγνύονται στα εκκλησιαστικά, να μην συντελούν με τις ενέργειές τους στην υποδαύλιση του θρησκευτικού μίσους, να ανακαλέσουν τις διατάξεις του υπ' αρίθμ. 2673-VIII από 17.01.2019 Νόμου της Ουκρανίας που απαιτούν την αλλαγή ονομασίας της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας ως αντισυνταγματικές και οι οποίες προσκρούουν στους κανονισμούς της Ουκρανικής και της διεθνούς νομοθεσίας και τις βασικές αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθώς να μην συνεργούν

στις καταλήψεις ενοριών της Εκκλησίας μας με την παράνομη επανακαταχώρησή τους. Δεν χορηγεί την εξουσία στους άρχοντες ο Κύριος για να δημιουργούν διχόνοιες στην κοινωνία, αλλά για να διαφυλάττουν την ειρήνη και την ομόνοια μεταξύ όλων των πολιτών της χώρας.

8. Η έκκλησή μας στους παράγοντες της νεοσύστατης δομής της «Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ουκρανίας» να ανακαλέσουν στη μνήμη τους τα του Χριστού ότι δηλαδή, το χαρακτηριστικό των γνησίων χριστιανών είναι η αγάπη προς τον πλησίον (βλ. Ιω. 13,35). Όσο περισσότερη βία θα ασκήσετε κατά των πιστών μας σήμερα, τόσο πιο απόμακρη θα είναι η προοπτική της αποκαταστάσεως της εκκλησιαστικής ενότητας στην Ουκρανία. Με χριστιανική υπομονή βλέπουμε τα κλεισίματα των Ναών μας, τα οποία επιχειρείτε, καταφεύγοντας στη συνδρομή των πολιτικών, των κρατικών και ακόμη των παραστρατιωτικών ενίοτε δομών, καθώς και τις εκδιώξεις των κοινοτήτων μας, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται αυτές να προσεύχονται στο υπαίθριο ή σε χώρους ακατάλληλους: «*Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν*» (Α΄ Κορ. 4. 12,13). Με αυτή την υπομονή προσευχόμεθα ταπεινώς και αναμένουμε τη στιγμή, κατά την οποία η χριστιανική αγάπη θα επικρατήσει στο μίσος, την κακία και την έχθρα ώστε να μπορέσουμε να σας υποδεχθούμε στο κατώφλι της Εκκλησίας και να σας αγκαλιάσουμε ως αδελφούς και αδελφές, οι οποίοι επανήλθαν στο σπίτι τους.
9. Εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας σ' εκείνες τις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες, οι οποίες τάχθηκαν ήδη υπέρ της κανονικής εκκλησιαστικής τάξεως και δεν δέχθηκαν τη νομιμοποίηση του σχίσματος. Ευχαριστούμε επίσης τους ιερείς και πιστούς, οι οποίοι, αφού έχασαν τους Ιερούς αυτών Ναούς ως αποτέλεσμα της κατασχέσεως, έμειναν πιστοί στην Εκκλησία. Καλούμε τους κληρικούς και λαϊκούς της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας να βοηθούν και να παρέχουν υποστήριξη στους ιερείς και τις κοινότητες, οι οποίοι έχουν τους Ιερούς αυτών Ναούς κατειλημμένους, έχοντας υπ'όψη τα του Αγίου Αποστόλου Παύλου «*Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ* » (Γαλ. 6.2).
10. Κατ' αυτές τις σωτήριες ημέρες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, έχοντας ήδη διανύσει το ήμισυ του δρόμου καθ΄ οδόν προς την μεγάλη εορτή της Λαμπρής του Χριστού Αναστάσεως, παρακαλούμε όλους να προσεύχεσθε για να διαφυλάττει ο Κύριος την ενότητα της Αγίας Ορθοδοξίας, να μας ενδυναμώσει να μένουμε σταθεροί υπερασπιζόμενοι την Αλήθεια του Θεού, να χαρίζει την ειρήνη, τη γαλήνη και την αλληλοκατανόηση στο Ουκρανικό κράτος μας και να ευλογεί όλους μας!

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/46489/